

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 15 Şubat 2021
Sayı : 1603

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Borçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 11.02.2021

Dr. Ali ŞEKER
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişim ve Sosyal İşler Sanayi, Ticaret, Enerji, Fikri Mülkiyet, Bilgi ve Teknoloji
Esas Komisyon	Adalet
Tarih :	17 Şubat 2021
Esas No:	2/3389

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİGİ
15 Şubat 2021
Numara.

TBMM
GENEL ENFRAK
15 Şubat 2021
779927

GENEL GEREKÇE

2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde başlayan Koronavirüs (Covid-19) salgını, küresel sağlığa etkileri yanında ülke ekonomilerine verdiği olumsuz etki ve hasarlar ile tarihe şimdiden tarihe geçmiştir. Mart ayının sonlarına doğru Dünya nüfusunun yaklaşık %25'ini risk altına sokan Covid-19, küresel ekonomide başta turizm olmak üzere, sanayi, hizmetler sektörlerinde üretimin, iç ticaret ve dış ticaretin hızla gerilemesine neden olmuştur. Güçlü ekonomiler pandeminin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerin vatandaşlara yansımalarını en aza indirebilmek için farklı boyutlarda destek paketleri açıklamıştır. Ülkemizdeki ise neredeyse 1 yıldır devam eden pandemi yasakları ülke ekonomisini derinden etkilemiş, küçük esnafı ayakta kalamaz hale getirmiştir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verileri AKP'nin pandemi sürecinde ekonomiyi nasıl kötü yönettiğini de ortaya koymaktadır.

2020 Aralık Ayı Genel Görünümü

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	ARALIK 2020	KASIM 2020	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	ARALIK 2019	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- ARALIK (12 Aylık)		
							2019	2020	Değişim (%)
Kurulan*	Şirket	8.477	8.669	-2,21	7.849	8,00	84.102	101.318	20,47
	Kooperatif	83	113	-26,55	103	-19,42	1.161	1.476	27,13
	Ger.Kişi Tic.İşl.	3.137	2.397	30,87	3.127	0,32	24.459	31.036	26,89
Tasfiye	Şirket	1.918	996	92,57	1.609	19,20	13.020	14.304	9,86
	Kooperatif	29	28	3,57	72	-59,72	832	397	-52,28
Kapanan**	Şirket	3.160	983	221,46	2.201	43,57	13.197	15.366	16,44
	Kooperatif	19	3	533,33	89	-78,65	853	583	-31,65
	Ger.Kişi Tic.İşl.	4.471	1.304	242,87	1.853	141,28	19.044	24.136	26,74

* Kurulan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı adı ortaklıkları da içermektedir.

** Kapanan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı, yapılan tebligatlarla ticari faaliyeti bulunmadığı tespit edilen gerçek kişi ticari işletmesinin kayıtlarının ilgili Ticaret Sicil Müdürlükleri tarafından Ticaret Sicil Yönetmeliğinin 51. maddesine istinaden re'sen silinen işletmelerini kapsamaktadır. 2020 yılı Aralık ayında 399, Ocak-Aralık döneminde 10.733 gerçek kişi ticari işletmesi re'sen kapatılmıştır.

Türkiye genelinde 2020 yılında yüzde 26,74 artışla 24 bin 136 gerçek kişi ticari işletme) bir kişinin kendi adına ve yalnız başına işlettiği ticari işletme) kapanmıştır.

Aynı dönemde yüzde 16,44 artışla 15 bin 366 şirket kapanmıştır. Aynı dönemde, 14 bin 304 şirket ve 397 kooperatif de tasfiye edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) istihdam verilerine göre de ekonomimiz alarm vermektedir. Ülke genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 4 milyon 5 bin kişi iken işsizlik oranı yüzde 12,9 olmuştur. İstihdam edilenlerin sayısı 2020 yılı Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 103 bin kişi azalarak 27 milyon 66 bin kişi, istihdam oranı ise 2,7 puanlık azalış ile %42,9 olmuştur.

Bu dönemde, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 361 bin, sanayi sektöründe 91 bin, hizmet sektöründe 751 bin kişi azalmıştır.

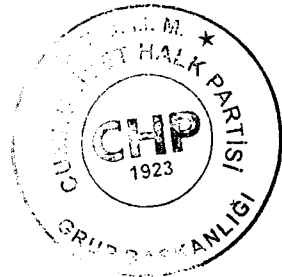
Ekonomik veriler bu denli karanlık bir tabloyu ortaya koyarken pandemi sürecinin belirsizliği ekonomik aktörlerin endişelerinin artarak devam etmesine yol açmaktadır. İktidarın açıkladığı ekonomik destek paketlerinin yetersizliği bu endişeleri artıran bir diğer unsurdur.

Özellikle kafe, bar ve restoranların 2020 yılının önemli bir kısmını kapalı geçirdiği, 2021 yılında da ilgili kapatma yasaklarının belirsiz süreli şekilde devam ettiği göz önüne alındığında, esnafa ayakta kalabileceği bir kira yardımı yapılmasının zorunlu olduğu ortadadır. Bu işletmeler 2020 yılını ciddi bir zararla kapatmıştır. Pandemi sonrası açılma döneminde bu kira borçları bu işletmelerin ayakta kalmasını imkansız kılacaktır. Tedbir alınmazsa bu işletmeler birer birer iflas edecektir. Bu iflasların engellenmesi için devlet üzerine düşeni yapmalıdır. İşten çıkmamış gibi görünen, kafe, bar, restoran çalışanlarının işletmesinin kapanması inşaat sektöründen sonra en büyük istihdam alanı olan hizmet sektöründe yoğun bir işsizliğe yol açacaktır.

Bu sebeple Türk Borçlar Kanununa ek bir madde getirilerek Dünya Sağlık Örgütü'nce pandemi ilan edilen hallerde; ödenmesi gereken iş yeri kira bedelinin ödenememesinin, kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmayacağı, bunlara ilişkin davaların pandemi süresince başka bir işleme gerek olmaksızın duracağı yönünde bir düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca pandemi süresince, pandeminin ilan edildiği tarihten itibaren, pandemi süresince yıllık cirosu bir önceki yıla göre en az üçte bir ve üzerinde azalma olan iş yerlerinin kira giderlerinin azalan ciro oranınca hesaplanan kısmının Hazinece karşılanması, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Dünya Sağlık Örgütü'nce pandemi ilan edilen hallerde; kısıtlamaların ekonomi ve esnaf üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla iş yeri kira bedelinin ödenememesinin, kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmayaacağı, bunlara ilişkin davaların pandemi süresince başka bir işleme gerek olmaksızın duracağı yönünde bir düzenleme yapılması amaçlanmaktadır. Ayrıca pandemi ilan edilen tarihten itibaren, pandemi süresince, yıllık cirosu bir önceki yıla göre en az üçte bir ve üzerinde azalma olan iş yerlerinin kira giderlerinin azalan ciro oranınca hesaplanan kısmının Hazinece karşılanması, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

TÜRK BORÇLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilen tarihten itibaren, pandemi süresince; ödenmesi gereken iş yeri kira bedelinin ödenememesi, kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmaz, bunlara ilişkin davalar pandemi süresince başka bir işleme gerek olmaksızın durur.

Pandemi süresince, pandeminin ilan edildiği tarihten itibaren yıllık cirosu bir önceki yıla göre en az üçte bir ve üzerinde azalma olan iş yerlerinin kira giderlerinin azalan ciro oranınca hesaplanan kısmı, Hazinece karşılanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

